

گدايي هم اوس په کسب بدله شوه

کله چې د کابل په ښار کې گرځم ډېر داسې کسان وینم چې د خیر لاسونه یې د نورو په خوا اوږده کړي وي، چې له ډېرو څخه یې تېرېدل هم سخت کار وي. کله چې په ښار کې یوه زړه ښځه وینم چې خیر غواړي نو خپله مور او یا هم خپل خپلوان راته مخې ته درېږي چې که هغوی داسې له ستونزو سره مخ وي نو دا به څومره ستونزمنه خبره وي او چې کله هم ماشومان وینم نو خپل اولادونه او ماشومان راته سترگو ته درېږي او که هم کومه ځوانه ښځه وینم نو په هغې ساعت بیا د خپلې کورنۍ په اړه فکر کوم چې که هغه له داسې ستونزو سره مخ شي او یا هغه ساعت داسې و انګېرم نو بیا نه شم کولای چې له دوی څخه تېر شم او خیر ورته کړم.

د خیر ښېګڼې او زړه سوي غریزه مې په وجود کې ډېره ځواکمنه ده، خو ډېر ځله داسې کسان هم وینم چې هېڅ مې فکر ته مې نه رسېږي چې دا کس دې سوالګر وي او یا دې هم ونه شي کړای چې کار او مزدوري وکړي.

زه یو کس چې ځوان دی او دا څو کاله کېږي چې د کابل په ښار کې یې وینم چې خپله وره خور یې چې کېدای شي اووه کلنه به وي تر لاس نیولي وي، او هر چا ته د خیر لاس اوږدوي او دی خپله پرته له معیوبیت او کومې ستونزې څخه یو د ښایسته بدن لرونکی ځوان دی کېدای شي چې د پنځه ویشو کلونو عمر به ولري، یوه ورځ راسره مخ شو او ویل یې چې یو څه مرسته راسره وکړه، و رته ومې ویل چې ستا لپاره د شرم ځای دی چې خیر ټولوي ځکه چې الله ډېر ښه بدن او ښه ځوانی درکړي ته چې خیر ټولوي، ته چې خیر ټولوي نو دا نور اړتیا لرونکي کسان چې معیوبین دي او یا هم یتیمان او کونډې دي باید ځانونه ووژني او ورته زیاته مې کړه که همدا اوس درسره غیږه ونیسم له ځمکې مې وهې، نو د خدای لپاره کار وکړه خیر مه غواړه او په دې وره خور دې ظلم مه کوه. دا د څلورو کلونو وړاندې خبره وه خو اوس هم هغه ځوان په ښار کې وینم چې له خپلې خور سره خیر ټولوي.

خو له بلې خوا کله چې د لوړ پوړو چارواکو لښکر قیمتي موټرونه وینم، داسې موټرونه چې ډېر لوړ قیمتونه لري، حیران شم چې دا څه به عذالتي ده یو په څه حال او بل په څه حال دی.

تېر کال دولت و غوښتل چې په هېواد کې سوالګري د جرم په توګه منع کړي، له ښار څخه سواګر ټول کړي، حرفوي او اړتیا لرونکي سوالګر سره بېل کړي. او هغه چې حرفوي سوالګر دي باید چې جزا ورکړل شي. په همدې اړه مې څو وخت وړاندې د سوالګري د څېړلو د کمیسیون له ویاند علي زاده سره په همدې اړه مرکه درلوده، نوموړي وویل چې دوی تر اوسه پورې د ۵۰۰ په شاوخوا کې سوالګر له ښاره ټول کړي دي او دوی له ټولو شوو سوالګرو څخه دا څېړي چې څوک حرفوي دي او څوک هم د اړتیا له مخې سوال کوي.

خو اوس د یو نوي خبر د خپرېدو له مخې د افغانستان سرې میاشتي چارواکو ویلي چې په تېرو نهو میاشتو کې یې نژدې یو نیم زر کسه سوالګر د کابل له ښاره ټول کړي دي چې تر نیمایي ډېر یې حرفوي سوالګر دي.

ددغو سوالګرو ډېره برخه په ضمانت پرېښوول شوي دي، چې ځینو یې بیا خیرات غوښتل پیل کړي دي. د سرې میاشتي د مرستونو مشر نوروز علي وايي چې د دغه راز مکررو سوالګرو څخه یې ۵۳ تنه د کورنیو چارو وزارت ته سپارلي دي.

په ښار کې سوالګر ډېر زیات دي، که په گادي کې یې که په هوټل کې او یا بل ځای کې نو گڼې ښځې، سړي، او ماشومان به درته لاس نیسي او ډېره بورنونکي بڼه خو یې دا ده چې ځینې خلک خپل ماشومان د خیرات غوښتلو لپاره کاروي او دا لاره یې د خپل ژوند د پرمخ بېولو لپاره ټاکلي ده چې د دوی لپاره ډېره د شرم وړ خبره ده دا چې دوی کولای شي چې کار وکړي بیا خو دوی ته نه ښایي چې خپل نازولي ماشومان دې په سره او گرمه هوا کې د سړک په سر د خیر لپاره کښېښوي.

د سرې میاشتي د چارواکو په وینا په دې یو نیم زرو کسانو کې ډېر لږ کسان اړتیا لرونکي دي او نور ټول حرفوي سوالګر دي چې ۷۰۰ د ضمانت له مخې خوشې شوي دي او ۵۳ چې په مکرره توګه بیا سوال ته راوتلي دي د کورنیو چارو وزارت ته سپارل شوي دي.

د حکومت او خیر ښېګڼې موسسې وايي ستونزه دا ده چې ډېر حرفوي سوالګر تر آزادېدو وروسته بیرته خیر ته مخه کوي.

په وروستیو کې دغو ادارو او ټولنو پریکړه کړې ده چې دغه راز کسان به د کورنیو چارو وزارت ته سپاري چې مجرمان وگرځول شي. که چېرې په سم ډول سوالګر تعقیب او ونیول شي نو لږې نه ده چې ورو ورو یې په شمېر کې کموالی راشي.

د سوالگرو ټولولو دنده د کورنیو چارو وزارت، سرې میاشتي، کار او ټولنیزو چارو وزارت او ځینو نورو ادارو پر غاړه ده.

د افغانستان سره میاشت وایي چې له ټولو کرل شوو کسانو څخه یې څه له پاسه پنځوسو کسانو ته د پاملرنې موسسې په مرسته کارونه پیدا کړي دي او د لسگونو نورو روږدو او ناروغو سوالگرو درملنه یې هم کړې ده.

نو دلته پوښتنه پیداکېږي چې که چېرې په ریښتیا سره هم په دومره کچه سوالگر کوم چې د سرې میاشتي اداره یې بښي، ټول شوي وي نو بیا ولې د ښار په کچه په سوالگرو کې کمښت نه راځي.

خو په دې اړه تر ټولو مهمه دا ده چې اړتیا لرونکي او نه اړتیا لرونکي سوالگر وپېژندل شي، څو هغه کسان چې د اړتیا له مخې سوال کوي د حرفوي سوالگرو په ډله کې ونه ځپل شي.

خو هغه کسان چې په ریښتیا هم حرفوي سوالگر دي باید چې د دوی د دې کار لامل هم وپوښتل شي، چې دوی ولې دې کار ته مخه کړي، خو څرگنده خبره ده چې د کار د نشتوالي له امله یې دې کار ته مخه کړې، که چېرې زموږ

هېوادوالو ته کار پیدا شي نه یوازې دا چې د سوال مخه به ونیول شي بلکې د ډېرو نورو خطرناکو کارونو لکه، جگړې، غلا، وژنې، تښتونې، بې ځایه مخالفتونه، او نورو مخه هم نیول کېدای شي، چې ډېری یې له بې کارۍ څخه

سرچینه اخلي لکه چې وایي بې کاري د ټولو آفتونو مور ده، ریښتیا هم همداسې ده، که چېرې د بې کارۍ ستونزه اواره شي داسې انگیرل کېږي چې د ډېرو ستونزه مخه ډب شوې ده. له بلې خوا د خوراکي او اړینو توکو د بیو

لوړوالي هم ستونزې رامنځ ته کړي دي ډېری کسان چې لږ عاید لري نه شي کولای چې د خپلې اړتیا توکي له خپل عاید څخه پوره کړي، څه موده وړاندې مې له ځینو اړو کسانو سره مرسته کوله چې په دې لړ کې د کابل په شهر نو

پارک کې له یوه سپین رېږي سوالگر سره مخ شوم، نوموړي د خپلې گدایۍ په اړه داسې راته وویل: ((مخکې به چوک ته د کار لپاره تلم، نو کله کله به کار پیداکېدو، خو په دې وروستیو کلونو کې د کار مزه نشته او بل دا چې د نرخونو د

لوړوالي له امله ونه توانېدم چې د مزد پر لږو پیسو د اولاد لپاره ډوډۍ تیاره کړم، نو مې دا لاره غوره وبلله. زما په یاد دي چې ورم کال مې یو څه کار وکړ خو کله چې بازار ته لارم نو د اوږو د بیې د ډېر لوړوالي له امله مې ونشو

کړای چې پوره بوجی واخلم په همدې ډول زما د اوږو پیرودل من او نیم من ته ورسېدل. اوس له یوې خوا سپین رېږی مې او له بلې خوا د دې لوړو نرخونو له امله نشم کولای چې اولاد ته ډوډۍ پیداکړم.)) نوموړی د دریو اولادونو

پلار و، د ده په وینا اولادونه یې هم گدایي کوي، زیاتوي چې همدا لور نرخونه زما د گدایۍ لامل شول.

خلکو ته د کار پیدا کول، د زېربناوو جوړول، څو ډېرو هېوادوالو ته د کار زمینه برابره شي، له کرونگرو سره مرسته کول ځکه چې زموږ افغانستان یو کرنیز هېواد دی، د ښاروالي او نورو دولتي ادارو له خوا د بیو کنټرول او داسې

نور هغه کارونه دي چې کولای شي په هېواد کې د گدایۍ او سوالگرۍ مخه ونیسي. د هېوادوالو د ستونزو اواړي ته د چارواکو د پوره پاملرنې په هیله

پای

د پاڼو شمېره: له ۲ تر ۲

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

: دلیکني د ليکنيزې بڼې پاڼو د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په خبر و لولئ